

PROJECT NIEUWE NATUUR FLEVOLAND

LO 04

Het KROONBOS

“een boomkroon op maatschappelijke
betrokkenheid”

auteur(s)
Arie van der Mee

Colofon

Projectgroep bestaande uit: A. van der Mee

Tekstbijdragen: Staatsbosbeheer.

Vormgeving: A. van der Mee met ondersteuning van de Anteagroup

Datum van uitgave: 26 augustus 2014

Contactadres: Kamp 27-26, 8225 EL Lelystad

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

Blz.

1	Voorwoord	2
2	Korte omschrijving huidige situatie.....	2
2.1	Aanleiding.....	2
2.2	Plangebied	2
2.3.	Doel	2
3.	Het Plan.....	3
3.1	Toelichting.....	3
3.2.	Functie van de boom.....	3
3.3.	Inrichting van het bos.....	4
4	Toets aan criteria	4
4.1.	Belevingswaarde	4
4.2	Ecologische waarde.....	5
4.3	Multiplier	6
4.4	Zekerheid	6
4.5	Economische inrichting.....	8
5	Samenwerking met andere partijen.....	8
6	Gevraagd aan de Provincie	9

1 Voorwoord

Het idee is bij mij ontstaan na een bezoek aan het Vredesbos in Bastogne (België). Daar hebben veteranen in een bos, welke het logo van Unicef uitdraagt, een boom geplaatst 50 jaar na hun strijd voor vrijheid, vrede- en democratie. Mijn project LO04, Het Kroonbos, moet laten zien wat mensen met hun vrijheid, in vrede en democratie hebben kunnen- en mogen doen.

2 Korte omschrijving huidige situatie

2.1 Aanleiding

Medio 2010 is door mij het projectplan reeds onder een andere naam eerder ingediend aan de Commissaris van de Koningin van de Provincie Flevoland in verband met het naderende 120 jarig bestaan van de Orde van Oranje Nassau in 2012. Het leek mij toen al een goed idee om mensen meer bij de natuur te betrekken, laten zien wat zij hebben betekend voor de maatschappij en een positieve - naast educatieve- boodschap uit brengen aan mensen voor de toekomst. Meestal worden bossen met een boodschap verbonden aan ziekten en verdriet, mijn idee moet juist de maatschappelijke boodschap, positieve realiteit en plezier in het leven uitstralen.

Naar aanleiding van de bezwaren van de Kanselarij der Nederlandse Orden heb ik gemeend het project in te dienen onder het project Nieuwe Natuur Flevoland met als naam Het Kroonbos.

Door de bezwaren kreeg ik ook de kans om het project in een breder perspectief te plaatsen, de bezwaren heffen een beperking op. Dit kan ik u nu in deze presentatie verder toelichten.

Het project LO04, Het Kroonbos past onder Nieuwe Natuur Flevoland omdat mensen de natuur steeds op een andere wijze willen beleven zoals je bijvoorbeeld ziet in de groei van klimbossen, herdenkingsbossen, uitbreiding mountainbikepaden, enz..

2.2 Plangebied

Op het moment van indienen van het projectidee is geen directe locatie beschikbaar. Het is de moeite waard om te verkennen of het projectidee als onderdeel van andere projectideeën gerealiseerd kan worden, zoals in combinatie met projectidee ZFL16: Eemvallei, groene motor van het Oosterveld en ZFL26: Stadsboerderij en geitenhouderij.

2.3 Doel

Het realiseren van een bos, welke gerelateerd wordt aan mensen uit de maatschappij die op een bijzondere wijze daarom gedecoreerd zijn, om de waardering en hun positieve boodschap van de decoratie over te blijven brengen naar de maatschappij.

Het Plan.

2.4 TOELICHTING

Personen welke worden gedecoreerd hebben dus veelal een maatschappelijke en sociale functie in de maatschappij die door haar omgeving gewaardeerd wordt met een Koninklijke onderscheiding, een erpenning, Stadspenning of iedere andere bijzondere wijze. Het functioneren van gedecoreerden heeft een positieve uitstraling voor de maatschappij in het algemeen. Vrienden, familie, collega's en anderen zijn vooruitlopend op de decoratie geruime tijd bezig om de toekomstige gedecoreerde te verrassen. Zij verzamelen informatie, archiveren dat, stellen de dag samen om de gedecoreerde te verrassen en hebben veelal een feestelijk samenzijn na afloop. De positieve boodschap van die dag kan verder benut gaan worden door het aanbieden van een geschenk in de vorm van een boom in het Kroonbos. Het is *de kroon* op het werk- en inzet van de gedecoreerde om een boom als geschenk uit zijn omgeving te mogen ontvangen welke in het Kroonbos geplaatst wordt. De gedecoreerde mag zelf beslissen of zijn boodschap verder wordt uitgedragen.

2.5 FUNCTIE van de BOOM.

De functie die een boom als geschenk kan geven is het feit dat de gedecoreerde een trots heeft om niet alleen zijn decoratie maar ook zijn boom als geschenk aan derden te gaan tonen. Daarbij zal altijd de boodschap worden overgedragen waarom hij of zij deze decoratie en boom heeft ontvangen. Familieleden zullen ook deze plek in het bos weten te vinden en zo mogelijk kan na overlijden van de gedecoreerde de boom tevens een herdenkingsfunctie krijgen voor de naaste familie en betrokkenen. Het beperkt uitstrooien van het as van de overleden gedecoreerde zou tot een mogelijkheid moeten kunnen behoren. Het gedachtegoed van de gedecoreerde blijft zo voortbestaan, ook voor het nageslacht. Dit zal bij realisatie echter altijd een beslissing blijven van de naaste familie.

2.6 INRICHTING van het BOS.

Het bos zal in eerste instantie worden ingericht in de vorm van een kroon (naar voorbeeld van het Kathedraalbos nabij Almere). Het zal een land-mark zijn die uit de lucht duidelijk herkenbaar zal zijn. Indien deze vorm vol raakt kan overwogen worden om het veld rond de kroon in meerdere vakken te verdelen al- dan niet nader aangevuld met bomen van bijvoorbeeld het Luierbos, project LO03.

Indien het bos een bepaalde grootte heeft bereikt kan overwogen worden plaatsingen van bomen in dit eerste bos te beëindigen en een nieuw bos elders in te richten.

Gemiddeld worden er ongeveer 2.500 mensen per jaar gedecoreerd in Nederland. In 10 jaar tijd zijn dus ongeveer 25.000 mensen gedecoreerd in meerdere vormen. Deze doelgroep zal de groei van het bos moeten gaan bepalen. Uiteindelijk lijkt het mij realistisch om 5 % van dat aantal gedecoreerden en hun familie te kunnen enthousiasmeren.

De informatie welke mij nu bekend is, is dat de plantafstand van de bomen in dit geval ongeveer 6 meter dient te zijn bij een stamomtrek van 14-16 cm per boom. Dit houdt in dat er voor ongeveer 160 bomen een hectare grond benodigd is. Vooral nog wordt uitgegaan van een bos van 5 hectare om de vorm van de kroon goed zichtbaar te kunnen maken vanuit de lucht.

Dit impliceert dat er ongeveer 800 bomen geplant zouden kunnen gaan worden. Door een landschapsdeskundige zou de intekening verder met gras, lage struiken en/ of vijverpartijen ingevuld kunnen worden.

Omdat de locatie (nog) niet bekend is, is het lastig om vooruitlopend al planschetsen te (laten) maken. Het model van de Kroon, symbool van bekroning voor inzet, moet daarin de inspiratie worden. Het enthousiasme moet ook aanwezig zijn bij de initiatiefnemers van het project Nieuwe Natuur Flevoland. Ook zij moeten willen zien dat het beleven van natuur vele vormen kan gaan aannemen waarbij mijn project er één van is.

Ook over de keuze van de boom zal nog overleg gevoerd worden met partijen die hun medewerking willen verlenen.

Te denken valt aan:

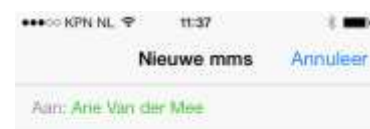
- Ruwe berk
- Rode beuk
- Hemelboom
- Kastanjeboom
- Goudiep
- Iep (Ulmus Columella)

3 Toets aan criteria

3.1 Belevingswaarde

[In welke mate heeft het project waarde voor dagrecreatie of verblijfsrecreatie of biedt het kansen voor economische ontwikkeling?](#)

In de eerste plaats zal de aanleg van het bos aan de werkgelegenheid van Flevoland bijdragen. Het bos zal naar mijn mening een parkachtig bos moeten zijn. Er wordt een boodschap uitgedragen en educatie aangeboden. De boodschappen worden op diverse wijzen naar de bezoekers gebracht, zowel in afbeelding als met de huidige technologie. Omdat het parkachtig dient te zijn zou het m.i. een onderbreking kunnen zijn in een project waarin de natuur meer de vrije hand krijgt.

Het bos zal naast een persoonlijk- ook een educatief karakter krijgen. Via ICT zal een verbinding per mobiele telefoon worden verkregen, blue tooth, App of anderszits, waaraan een koppeling zit met de boom en de gedecoreerde. Deze koppeling zal, uiteraard alleen met toestemming van de gedecoreerde, het verhaal laten zien waarom de persoon is gedecoreerd.

In het bos zelf of in een klein informatiecentrum zullen panelen worden geplaatst met informatie over bijzondere projecten welke in relatie kan worden gebracht met gedecoreerden. Omdat ook artiesten en sporters gedecoreerd worden kunnen ook specifieke thema's ontstaan, b.v. bij een wereldkampioenschap van een sport. Deze thema's kunnen landelijke belangstelling opwekken waardoor meer bezoekers het bos zouden kunnen gaan bezoeken.

Het bos is een leuke plek om naar toe te gaan, het heeft toegevoegde waarde voor dagrecreatie en het draagt een boodschap uit. Het mooiste zou zijn als het project LO04 aangesloten kan worden bij projectidee ZFL16 en ZFL26. Doordat mensen dit bos zullen bezoeken zal de omgeving daarmee iets kunnen doen. Te denken valt aan werkprojecten voor minderen in de maatschappij maar ook commerciële ontwikkelingen zoals verkoop van toepasbare producten zoals vogelhuisjes om te plaatsen aan de bomen van het park, ook gedurende de thema's. Ook leerprojecten zoals bijvoorbeeld een opleiding aan het Groenhorstcollege Almere zou in samenwerking met de aangewezen hoveniersbedrijf of andere partij het inrichten en onderhoud van het bos in hun lespakket op kunnen nemen. Doordat de betrokkenen de boom en toepassingen (voor een groot deel) zelf betalen zullen de investeringen voor de overheden laag kunnen worden gehouden. De provincie zou de benodigde grond om niet ter beschikking kunnen stellen voor het project. Staatsbosbeheer zou mogelijk het onderhoud op zich kunnen nemen. Op deze wijze ontstaat een publiek/ private samenwerking waarbij alle partijen hun eigen bijdragen leveren aan een positieve ontwikkeling.

[Hoe groot is de afstand van het project tot stedelijk gebied of grote toeristische voorzieningen?](#)

Dat hangt af van de locatie die nu nog niet bekend is. *Het meest wenselijk* is het om aansluiting te vinden met project **ZFL16 PROJECTIDEE EEMVALLEI – GROENE MOTOR VAN HET OOSTERWOLD** in combinatie met de wensen van projectnummer **ZLF26 STADSBOERDERIJ EN MELKGEITENBEDRIJF**. Het project LO04 Het Kroonbos wordt dan gesitueerd in de directe omgeving van het stedelijke gebied van Almere, op Stadslandgoed De Kemphaan. Het Stadslandgoed heeft meerdere toeristische activiteiten op haar terrein zoals een klimbos Fun Forest, het bezoekersgebied van Stichting AAP, Landgoedwinkel en overdekte Jungletuinen. Over enkele jaren wordt ook het gebied van de Braamberg ontwikkeld wat nog meer toerisme zal ontwikkelen.

3.2 Ecologische waarde

[In welke mate draagt het project bij aan de versterking van de EHS, het bereiken van internationale natuurdoelstelling, het bevorderen van de biodiversiteit en/of het robuuster maken van de Flevolandse natuur?](#)

Indien aansluiting gevonden kan worden bij andere projectideeën, dan is versterking van robuustheid van natuurgebieden een mogelijkheid. Versterking van de beleving van Flevolandse natuur past in het Flevolandse beleid. Flevoland wil expliciet natuurbeleving op vele manieren laten ervaren door de bezoekers van haar natuur. Project LO04 is één van deze bijzondere belevingen.

[In welke mate draagt het project bij aan de realisatie van het Flevolandse natuurbeleid, dat de komende maanden herijkt wordt?](#)

Het Flevolands natuurbeleid wordt momenteel herijkt, waardoor het eindresultaat nog niet bekend is.

De provincie is met het programma Nieuwe Natuur op de goede weg: hier en daar dient de bestaande EHS compacter te worden, maar er is vooral meer aandacht nodig voor de beleefbaarheid van natuur. Kwaliteit wordt op den duur dus belangrijker dan kwantiteit (conform natuurbeleid) en daaraan komt dit plan tegemoet.

[In welke mate en op welke wijze worden met het project bestaande natuurcompensatieverplichtingen ingevuld?](#)

Er worden geen natuurcompensatieverplichtingen ingevuld.

3.3 Multiplier

[In welke mate is sprake van een multiplier op de vanuit het programma in te zetten hectares? Dit kan gaan om extra hectares, maar ook om extra financiële ruimte voor inrichting?](#)

Dit project kan meerwaarde opleveren als het aansluiting kan vinden bij een ander projectidee. Dit idee heeft geen grond maar de bomen worden volledig gefinancierd door de gene die de gedecoreerde een boom cadeau wil doen. Met andere woorden het projectidee LO04 versterkt de mogelijke andere projecten.

[In welke mate draagt het project naast natuurwaarde ook bij aan de integrale ontwikkeling van ook andere beleidsterreinen zoals landbouw, recreatie, water en natuur?](#)

Indien het project kan worden gerealiseerd draagt het bij aan recreatieve ontwikkelingen, immers, het is een bos dat door iedereen bezocht kan worden en men kan de educatieve waarden en verhalen van de gedecoreerden beleven. Indien er thema's worden gekoppeld aan b.v. een sport of artiest zullen ook sportverenigingen en anderen het bos kunnen bezoeken om zijn thema te bezichtigen of te beluisteren. Gedecoreerden komen uit alle "lagen van de bevolking".

3.4 Zekerheid

[In welke mate is sprake van maatschappelijke betrokkenheid bij en maatschappelijke draagvlak voor het project?](#)

Uit vele gesprekken met gasten welke mijn restaurant bezoeken komen enthousiaste reacties op de borden van het project die ik geplaatst heb in mijn restaurant. Ook mensen in mijn directe omgeving die met een decoratie bezig zijn zouden willen bijdragen door de aanschaf van een boom voor hun gedecoreerde en zouden dit fantastisch vinden.

Uiteraard zal een marketingtechnisch plan nog meer de mensen moeten benaderen. Dit zou onder andere kunnen worden gedaan door bij de bevestiging van een decoratie een aandachtsvestiging in de vorm van een brochure mee te zenden.

Technische bedrijven zoals Easy Logic Smart ID Solutions, welke benadert zijn zeggen het een bijzonder en leuk plan te vinden en komen binnenkort voor een gesprek om het project mogelijk in te richten en de technische mogelijkheden voor te leggen. Ook in gesprekken met onder andere Staatsbosbeheer bleek het mij dat het beleven van een bos op de door mij voorgelegde wijze en de toegepaste educatie (in verschillende vormen) in combinatie met de technische voorzieningen, een bijdrage kan leveren in interesse in natuur en de bijzondere beleving daarvan.

[Hoe zeker is het dat het project binnen vijf jaar kan worden uitgevoerd?](#)

Het is van groot belang dat bekend wordt op welke locatie het bos gerealiseerd kan worden. Alleen dan kan bepaald worden of het bos binnen vijf jaar gerealiseerd kan worden. Technisch gezien kan met de inrichting van het bos al na twee jaar na bekend worden van een locatie begonnen worden naar mijn mening.

In welke mate is het plan faseerbaar of aanpasbaar indien een onderdeel niet uitvoerbaar blijkt te zijn?

Het idee wordt gefaseerd uitgevoerd omdat er steeds afhankelijk van het aantal aanmeldingen bomen worden geplant. Enerzijds zou het bos in vijf decoratietermijnen gevuld kunnen zijn. Het kan echter ook zo zijn dat door het enthousiasme van het plan b.v. 25% van het aantal gedecoreerden van één jaar reageren waardoor het bos van 5 hectare in één keer gerealiseerd kan worden. Dit is dus enerzijds koffiedikkijkerij doch anderszins niet ondenkbaar/ uit te sluiten. Uit de groei van het eerste bos kan ook gemeten worden of een tweede bos (of meerdere) wenselijk is. Primair lijkt het dat bijvoorbeeld eerst de contouren van het ontwerp geplaatst zouden gaan worden. Hierna zou het in enkele jaren verder compleet kunnen worden ingericht.

In welke mate is sprake van juridische of financiële risico's of onzekerheden en hoe hiermee wordt omgegaan?

Om het bos te kunnen realiseren zal een rechtspersoon zonder winstoogmerk moeten worden opgericht om de informatie en plaatsing van de bomen te coördineren naast het bijhouden van de techniek en verzorging van thema's. Het past om hiervoor een stichting op te richten. Dit zijn details die nadere uitwerkingen behoeven bij voortgang.

Om risico's te testen zouden de initiatiefnemers een onderzoek kunnen laten doen naar de behoefte of zin van een dergelijk bos. Ook zou men het bos kunnen verkleinen als bij de aanvang blijkt dat er minder bomen worden afgenomen. Om dit op te vangen zou men vooruitlopend op een decoratiedag een voorinschrijving voor bomen kunnen inrichten en daarop besluiten op voortgang.

4.5. Economische inrichting

Grondaanschaf en onderhoud is bijvoorbeeld nog niet uitgewerkt. Ten behoeve van de financiering van deze grond en onderhoud zouden de mogelijkheden van financiële steun kunnen worden besproken met partijen als; provincieproject Nieuwe Natuur Flevoland, gemeenten, Staatsbosbeheer, Nationaal Groenfonds enz. Daarnaast zou deze PPS (publiek/ private samenwerking) onderdeel kunnen zijn van de werking van het bos.

De kostprijs van de boom, verwerving grond, onderhoud bos en donatie aan de Koninklijke Vereniging wordt vastgesteld. De gedecoreerde ontvangt een certificaat van eigendom.

De verwerving kan geschieden door familie of bekenden van de gedecoreerde die de decoratie hebben aangevraagd. Van het totale kostenplaatje kan een deelsom gemaakt worden aan de hand van zogenaamde boomcheques. (zie voorbeeld in bijlage).

De coördinator binnen die kring van familie of bekenden verdeelt en beheert de deelcheques tot het totale bedrag in binnengekomen. Deze betaalt in één keer het vastgestelde bedrag waarna een op naam gesteld certificaat aan hem opgestuurd wordt bestemd voor de gedecoreerde.

Men zou, bijvoorbeeld tijdens de Nationale Boomfeestdag, een bijzonder evenement voor de plaatsingen kunnen organiseren.

De gemiddelde aankoopprijs van deze bomen in genoemde stammaat ligt tussen de € 120,00 en € 200,00 per boom excl. BTW. Het planten per boom is begroot op € 40,00 per boom. Ter bescherming tegen maaischade dienen kniepalen en bevestigingsmaterialen begroot te worden a € 20,00 per boom. Onderhoud van het bos zou door vrijwilligers of land/tuinbouw scholingsprojecten kunnen worden gedaan of door het projectidee waar aansluiting bij gezocht wordt.

Aanschaf grond: 50.000 m2 x € 4,00= € 200.000,00/ 800 bomen is € 250,00 per boom.

Geschatte kostprijs.

Aankoop boom incl. bescherming:	€ 250,00
Planten boom:	€ 40,00
Aanlegkosten per boom:	€ 150,00
Donatie Vereniging:	€ 50,00
<u>Kosten techniek en overige kosten:</u>	<u>€ 50,00</u>
Kostprijs boom :	€ 540,00

Het beheer van het bos zal een gesprekspunt moeten zijn tussen de initiatiefnemers binnen het project Nieuwe Natuur Flevoland. Er is een bedoeling geweest om dit project te starten en ook burgers erbij te betrekken. Het kan m.i. niet zo zijn dat het een totaal privaat gefinancierd plan moet worden. Dit gaat dan zijn doel voorbij.

Het is daarom zeer wenselijk dat vanuit het project Nieuwe Natuur Flevoland de kosten voor het verwerven/ ter beschikking stellen van de grond en onderhoud aan het project LO04, Het Kroonbos door de provincie wordt bijgedragen.

4 Samenwerking met andere partijen

Inmiddels zijn er enkele gesprekken gevoerd met Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer heeft inmiddels al enkele zogenaamde herdenkingsbossen in beheer zoals het geboortebos en Wilhelminabos maar ook het Bos van de Toekomst welke nog in ontwikkeling is. Staatsbosbeheer lijkt met project ZFL16 dus de uitgelezen partner in dit project om samen met projectnummer ZLF26 te werken aan dit project LO04 Het Kroonbos.

Op Stadslandgoed De Kempphaan is een perceel grond gelegen die als zogenaamde zoeklocatie wordt benoemd. Staatsbosbeheer heeft in haar presentatie de volgende tekst opgenomen;

Perceel Kempphaan van Verduijn [ZFL26], Luierpark [LO03], Het Kroonbos [LO04]
Het bedrijf Verduijn is eigenaar van een perceel van 7 hectare op de Kempphaan. Zij willen graag de mogelijkheden verkennen om het betreffende perceel als nieuwe natuur te laten ontwikkelen en zelf elders een geitenhouderij te starten. Staatsbosbeheer ziet dit als een kans om het stadslandgoed de Kempphaan te versterken. Hier zouden de initiatieven voor het Luierpark en het Kroonbos een mooie plek dichtbij de stad kunnen krijgen. Met de initiatiefnemers van deze projecten is hierover gesproken en zij staan hier positief tegenover.
De locatie waar Verduijn de geitenboerderij wil beginnen ligt ten noorden van de Hoge Vaart, net ten westen van de Adelaarsweg en sluit mooi aan bij het recreatieve knooppunt dat Staatsbosbeheer voorstelt voor de kop van het Horsterwold [ZFL12] aan de zuidzijde van de Hoge Vaart. De educatieve en recreatieve functie die Verduijn voor ogen heeft met biologische landbouw geeft dit gebied extra betekenis.

Het te realiseren project LO04 Het Kroonbos lijkt uitstekend te passen in het gebied van het Stadslandgoed. Het is goed bereikbaar, er zijn parkeerplaatsen, er is horeca gevestigd maar ook meer te beleven op het Stadslandgoed waardoor het een leuk uitje kan worden voor het hele gezin! Dit schept meerdere, ook economische mogelijkheden en groei voor dit gebied.

5 **Gevraagd aan de Provincie**

De indiener van dit project is, naast enthousiaste initiatiefnemer, een leek in natuurontwikkeling. Het project LO04 Het Kroonbos heeft daarom in een open verhouding, steun van de provincie nodig. Als geen ander kan zij partijen samenbrengen om, indien zij dit project gerealiseerd wil zien, mee te werken aan advisering, financiering, realisatie en onderhoud van het project.

Met haar kan er naar subsidiemogelijkheden gezocht worden om te zien hoe het bos verder, beter of leuker ontwikkeld kan worden. Door te adviseren in de rechtsvorm, noodzakelijk voor het beheer/ onderhoud/ gebruik kan ook bezien worden of zij nog op enigerlei wijze bij betrokken wil blijven.

Mag dit project op uw sympathie rekenen?

Lelystad, 26 augustus 2014.

Arie van der Mee.
(initiatiefnemer)